

Juan Urreta Unamuno

*Ermua, Bizkaia
(1923-2016)*

Aurkibidea

Biografia

Izelaleta kalean jaioa.

Zintak

ERM-046

• **Proiektua:** Ermuko Ahozko Ondarea

- **Elkarrizketatzailea(k):** Gonzalez, Esti
- **Data:** 2008-01-01
- **Iraupena:** 88 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Ermuko arkitektoa

- **Erref:** ERM-046/003
- **Iraupena:** 0:03:39. **Hasi:** 00:01:42. **Bukatu:** 00:05:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Umetako Ermua. Ermuko arkitektoak planoak eginak zituen herria zela eraiki adierazten zutenak, baina ez zieten jarraitu. Gerra garaian fusilatu egin zuten.

2. Ermuko tabernak

- **Erref:** ERM-046/004
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 00:05:21. **Bukatu:** 00:08:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:

Ermua urte batzuetan erabat aldatu dela dio. Ermuko taberna batzuk izendatzen ditu.

3. Txikiteoan denak

- **Erref:** ERM-046/005
- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 00:08:02. **Bukatu:** 00:10:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:

Txikiteoan denek egiten zuten. Arratsaldean bai baina eguardian ez zuten egiten. Ardoa edaten zuten. Basoerdia eta txikitoa gauza bera ziren. Bere lagunartean berba gehiago egiten zuten kantatu baino.

4. Ermuan euskara zergatik galdu zen

- **Erref:** ERM-046/006
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:10:13. **Bukatu:** 00:11:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Gaztetan politikaz hitz egitea libre zen. Euskara zergatik galdu zen Ermuan azaltzen du.

5. Ermuko eskolan eta armeria eskolan

- **Erref:** ERM-046/008
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:15:04. **Bukatu:** 00:17:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:

Gerra ostean armeria eskolan ibili zen baina utzi egin zuen, lan eskaintza batengatik. Bi urte han lan egin ostean, soldadutzara joan zen. Aurretik, Ermuan plazako eskolan ibili zen. Zelakoa zen kontatzen du.

6. Kanpaiak jotakoan babeslekura

- **Erref:** ERM-046/009
- **Iraupena:** 0:02:54. **Hasi:** 00:17:23. **Bukatu:** 00:20:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gerra garaian kalean ibiltzen ziren, eskola itxita zegoelako. Kanpaiak jotzen zituztenean, ezkutatu egiten ziren. Hegazkinak ikusten zituztenean, mendian etxapliroak botatzen zituzten eta ondoren kanpaia jotzen zuten.

7. Kanpai txikia eta txilina

- **Erref:** ERM-046/010
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 00:20:17. **Bukatu:** 00:21:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak

Laburpena:

Mezetarako deia kanpai txikiarekin jotzen zuten. Txilina barruko kanpaiari esaten zioten.

8. Ermuko babeslekuak

- **Erref:** ERM-046/011
- **Iraupena:** 0:03:01. **Hasi:** 00:21:14. **Bukatu:** 00:24:15

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Hegazkinen abisua zetorreanean, babeslekuetara joaten ziren herritarrak. Ohitu ere egin ziren hegazkinak ikustera. Babeslekuak non zeuden azaltzen du: kanpandorrean, zubi berrian... Burdinezko zubia bonbardatu egin zuten.

9. Dendetarako materiala trenez

- **Erref:** ERM-046/014
- **Iraupena:** 0:01:49. **Hasi:** 00:29:33. **Bukatu:** 00:31:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Treanean zetozen materialak Txindurrik banatzen zituen dendetara, astoarekin eta gurdiaekin. Orduko dendak aipatzen ditu.

10. Garai bateko egunkariak

- **Erref:** ERM-046/015
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:31:22. **Bukatu:** 00:33:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea

Laburpena:

Albisteak egunkarien bitartez jakiten zituzten. Orduko egunkariak izendatzen ditu eta non saltzen zituzten azaltzen du.

11. Aita grabatzailea

- **Erref:** ERM-046/016
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:33:22. **Bukatu:** 00:35:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua

Laburpena:

Aitak grabatzaileentzat eskumuturrekoak egiten zituen, damaskinatuarentzat oinarria egiten zuen. Gerra garaian laguntzen aritzen zen baina ez zen bere gustuko lana. Klean edo basoan ibiltzea nahiago zuen.

12. Grabatzaileak eta marrazkilariak

- **Erref:** ERM-046/017

- **Iraupena:** 0:02:26. **Hasi:** 00:35:27. **Bukatu:** 00:37:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Armagintza
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua

Laburpena:

Juanen emaztea grabatzailea izan zen. Eibarko batentzat lan egiten zuen. Eibarko grabatzaile eta marrazkilariak aipatzen dituzte.

13. Dantzarako lekuak

- **Erref:** ERM-046/018
- **Iraupena:** 0:02:46. **Hasi:** 00:37:53. **Bukatu:** 00:40:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

<p>Erromeriara Trabakura joaten ziren. Berriatura eta Ondarroara joaten ziren bizikletaz. Eibarko Astelena frontoira joaten ziren dantzara. Eibarko Rialto antzokian ere dantzalekua zegoen.</p>

14. Balazorroak batu eta saldu

- **Erref:** ERM-046/020
- **Iraupena:** 0:02:22. **Hasi:** 00:43:01. **Bukatu:** 00:45:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako lanak

Laburpena:

Fusilen balazorroak batzen zituzten gaztetan, saldu eta diru pixka bat eskuratzeko. Nori saltzen zizkioten azaltzen du.

15. Komertzializazioaren garrantzia

- **Erref:** ERM-046/022
- **Iraupena:** 0:04:59. **Hasi:** 00:49:40. **Bukatu:** 00:54:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Komertzializaziorako gaitasunik ez zeukaten lantegian. Egin eta saltzen jakin behar zen. Bi aparatu patentatu zituen.

16. Etxeko lantegia

- **Erref:** ERM-046/023

- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:54:39. **Bukatu:** 00:57:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

"Hermanos Urreta" izena zeukan lantegiak. Lan asko egiten zuten; ez zeukaten egutegi eta ordutegi zehatzik urte askoan.

17. Lantegiko makinak

- **Erref:** ERM-046/024
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 00:57:28. **Bukatu:** 01:00:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Makina gutxi zituzten. Eibarko Azitainen erosi zuen behar zuena. Bere tresnak erakusketetan erabiltzen dituzte.

18. Ermuko lantegietan egiten zutena

- **Erref:** ERM-046/026
- **Iraupena:** 0:03:29. **Hasi:** 01:04:08. **Bukatu:** 01:07:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Ermuko lantegietan zer egiten zuten kontatzen du.

19. Forjako lanak

- **Erref:** ERM-046/027
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 01:07:37. **Bukatu:** 01:09:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:

Forjako lanak azaltzen ditu; nork egiten zituen ere bai.

20. Forjako piezak

- **Erref:** ERM-046/028
- **Iraupena:** 0:03:58. **Hasi:** 01:09:27. **Bukatu:** 01:13:25

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:

Forjarekin piezak ateratzeko egin beharreko lan-prozesuak azaltzen ditu.

21. Nikelatzea, akabatzea, trokelatzea

- **Erref:** ERM-046/029
- **Iraupena:** 0:04:59. **Hasi:** 01:13:25. **Bukatu:** 01:18:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:

Lantegietan egiten zituzten prozesuak azaltzen ditu; nikelatzea eta akabatzea zer diren, trokelean ateratzea zer den...

22. Grabatua eta damaskinatua

- **Erref:** ERM-046/030
- **Iraupena:** 0:02:46. **Hasi:** 01:18:24. **Bukatu:** 01:21:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Grabatua
- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:

Lantegian egiten zituzten prozesuak azaltzen ditu. Metala eta alpaka erabiltzen zituzten. Damaskinatuan nola lan egiten zuten azaltzen du.

23. Edateko ura

- **Erref:** ERM-046/032
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 01:22:37. **Bukatu:** 01:24:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:

Elizapean zeuden iturrietatik edaten zuten Ermuan. Etxean San Palaixoko ura edaten zuten.

24. Lantegi txikiak

- **Erref:** ERM-046/033
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 01:24:19. **Bukatu:** 01:26:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Atari bakoitzean lantegi txiki bat zegoela dio. Hainbat izendatzen ditu. Orain baino gutxiago behar zela bizitzeko dio.

25. Terrailak eta ardatz-etxeak

- **Erref:** ERM-046/034
- **Iraupena:** 0:00:41. **Hasi:** 01:26:09. **Bukatu:** 01:26:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Lexikoa

Laburpena:

Terrailak eta ardatz-etxeak zer ziren azaltzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-09-17

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com